

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.12.12.01

**Inventaris van het archief van de
Commandant der Marine te
Willemsoord, 1841-1943**

H.E.M. Mettes

Nationaal Archief, Den Haag 1999

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Commandant der Marine te Willemsoord

Archiefbloknummer:

D27514

Omvang:

84 inventarisnummer(s); 0,90 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Commandant der Marine te Willemsoord

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In dit archief bevinden zich stukken betreffende de aangelegenheden van de Commandant van Marine te Willemsoord, alsmede het maritiem hospitaal aldaar over de periode 1841-1940. Verder bevat het archief gegevens over het functioneren van de marine tijdens de mobilisatie (zomer 1939-mei 1940) en het optreden van de marine in mei 1940. Tenslotte is er enige documentatie over personeel van de marine in Nederland tijdens de Duitse bezettingstijd (demobilisatie, krijgsgevangenschap).

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Commandant der Marine te Willemsoord, nummer toegang 2.12.12.01, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Marinecommandant Willemsoord, 2.12.12.01, inv.nr. ...

Archiefvorming***GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER*****DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF**

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1	Stukken betreffende de samenstelling van het korps schrijvers en virtualiemeesters bij de Nederlandse marine, 1841-1844.	1 omslag
2	Verbalen, minuten van besluiten en uitgaande stukken met daarbij opgelegde ingekomen stukken, alsmede voor kennisgeving aangenomen ingekomen stukken 1843 december 1925.	1 omslag
3	Koninklijk Besluit van 25 december 1846, nr. 56 inzake de administratie en het beheer van het maritiem hospitaal te Willemsoord, afschrift, met aantekeningen in de kantlijn, 1847.	1 stuk
4-5	Kopieboeken van de hoofdingenieur der marine, 1892-1912.	2 banden
4	1892-1898.
Met los inliggende index.	
5	1899-1912.	
6	Stukken betreffende vaarwegen in de stelling van Amsterdam, 1894-1897.	1 omslag
7	Brief aan de minister van Marine inzake drankbestrijding bij de marine, 1903.	1 stuk
8	Stukken betreffende het werven en opleiden van leerling-onderofficieren en matrozen, 1906, 1914.	1 omslag
9	Stukken betreffende het ontwerpen van een manoeuvreerboek voor torpedoboten, 1908-1910.	1 omslag
10	Ingekomen en minuten van uitgaande stukken bij en van de dirigerend officier van gezondheid 1e klasse, chef van het marinehospitaal te Willemsoord, 1909-1917.	1 omslag
11	Ingekomen brief van de minister van Marine inzake de beproeving van een blusinrichting om het vlammen van brandbare gassen op de schoorstenen van torpedoboten bij het ontwikkelen van groot	

-
	vermogen tegen te gaan, met bijlagen en kantbeschikking,
1914.	1 stuk
12	Ingekomen brief van de minister van Marine inzake het afvoeren uit de sterkte van pantser- en torpedoboten en wachtschepen, met bijlage en kantbeschikking,
1914.	1 stuk
13	Stukken betreffende de bouw en verbouw van gebouwen op het terrein van de Rijkswerf te Den Helder,
1914, 1916.	1 omslag
14	Stukken betreffende de neutraliteitsproclamatie en de handhaving van deze neutraliteit,
1914-1917.	1 omslag
15	Stukken betreffende draadloze communicatie bij de Koninklijke Marine,
1915-1918.	1 omslag
16	Stukken betreffende de instructie bewakingsdienst,
1915-1918.	1 omslag
17	Stukken betreffende strategische en technische eisen waaraan bij de bouw van nieuwe onderzeeboten voor Nederland en Nederlands-Indië moet worden voldaan,
1916.	1 omslag
18	Stukken betreffende de demobilisatie.
1918.	1 omslag
19	Stukken betreffende de opleiding van zeeofficieren en officieren werktuigkundigen,
1918.	1 omslag
20	Jaarverslagen van diverse marine-onderdelen,
1920, 1939.	1 omslag
21	Stukken betreffende reisrapporten van Hr.Ms. schepen,
1921-1922, 1926, 1928-1930, 1933, 1935-1937.	1 omslag
22	Stukken betreffende de organisatie en taakuitvoering van het stafmuziekkorps van de Koninklijke Marine te Den Helder,
1922-1940.	1 omslag
23	Stukken betreffende het conceptreglement voor het automatisch pistool nr. 1 (Parabellum),
1928.	1 omslag

-
- 24** Brief aan de minister van Marine inzake een wijziging van het voorschrift mutatiestaat, minuut, met bijlagen, 1928. 1 stuk
- 25** Brief van de directeur van de Rijkswerf Willemsoord aan de chef afdeling materieel van het ministerie van Marine inzake de aanbieding van een memo over de toename van de werkzaamheden bij de afdeling werktuigbouw van deze Rijkswerf, met bijlage, 1928. 1 stuk
- 26** Stukken betreffende de bouw van arbeiderswoningen op het terrein van het voormalig marine-etablissement te Amsterdam, 1934 1 omslag
- 27** Stukken betreffende het oproepen en herstellen in actieve dienst van gepensioneerd personeel van de Koninklijke Marine, 1934-1935, 1939. 1 omslag
- 28** Stukken betreffende de instructie, opleiding en werkzaamheden van de chef torpedo-atelier en de hoofd- inschieter, 1935, 1937. 1 omslag
- 29** Brief van de chef marinestaf inzake de oorlogsgereedheid van het vliegveld Schellingwoude, 1938. 1 stuk
- 30-35** Ingekomen rapporten verrichtingen, 1938-1940. 6 omslagen
- 30** Van de onderzeedienst, 1938-1940.
- 31** Van Hr.Ms. wachtschip Willemsoord. 1938-1940.
- 32** Van vliegvelden de Kooy, De Mok en Schellingwoude. 1938-1940.
- 33** Hr.Ms. Z 3, 5, 7 en 8. 1938-1940.
- 34** Hr.Ms. Willem van der Zaan 1939-1940.
- 35** Afdeling materieelconversatie van de marine service- en radiodienst te Willemsoord, 1939-1940.
- 36** Stukken betreffende werkzaamheden verricht door de marine gasdienst, 1938-1940. 1 omslag
- 37** Brief van de chef van de marinestaf aan de oudste vliegtuigcommandant vliegveld De Mok te Texel inzake de dislocatie van vliegtuigen, afschrift, 1939. 1 stuk
- 38** Kennisgeving inzake het vertrek en de reis van de Hr.Ms. O 19 naar

-
- Nederlands-Indië,
1939. 1 stuk
- 39** Brief van de commandant der maritieme middelen te Vlissingen inzake de gewijzigde vredesinstructie van de luchtbeschermingsofficier in het commando Zeeland, met bijlage, met kantbeschikking, 1939. 1 stuk
- 40** Brief van de minister van Defensie inzake de toezending van het Overzicht der totale aanbouwkosten van schepen en vaartuigen der Koninklijke Marine (...) ten laste van het begrotingsjaar 1938, met bijlage, 1939. 1 stuk
- 41** Rapport betreffende de reis van Hr.Ms. flottieljeleider Tromp naar de Noorse wateren van 22 mei tot 1 juni 1939, 1939. 1 stuk
- 42** Briefwisseling met B. Kusters inzake een overzicht van het aantal voorradige schepen en het jaar van in dienst stelling, 1939. 1 omslag
- 43** Stukken betreffende de instelling en samenstelling van het commandement maritieme middelen te Rotterdam, 1939. 1 omslag
- 44** Stukken betreffende het verstrekken en bekendmaken van vlootorders, 1939. 1 omslag
- 45** Brief van de chef marinestaf inzake het intrekken van het waarschuwingstelegram A, 1939. 1 stuk
- 46** Brief van de oudste vliegkampcommandant De Kooy inzake verboden luchtvaartroutes aan de Duitse westgrens, met kantbeschikking, 1939. 1 stuk
- 47** Circulaire van de oudste vliegkampcommandant De Mok inzake de overgang van de neutraliteits- naar de oorlogsopstelling, 1939. 1 stuk
- 48** Circulaire van de chef marinestaf inzake het op peil houden van de vastberadenheid en paraatheid van de troepen, 1939. 1 stuk
- 49** Telexbericht van de secretaris van de commandant der marine

-
- inzake een wijziging van het kenteken van militaire vliegtuigen van de Koninklijke Marine, afschrift, 1939. 1 stuk
- 50** Staat houdende de bemanningen van schepen toegevoegd aan Hr.Ms. Schorpioen, 1939. 1 stuk
- 51** Brief van de commandant divisie III hulpmijnenvegers inzake namen en nummers van boeienschepen, met bijlage, 1939. 1 stuk
- 52** Brief van de minister van Defensie inzake de uitreizen van en instructie aan Hr.Ms. van Kinsbergen, O 15 en O 20, met bijlagen, 1939. 1 stuk
- 53** Stukken betreffende de voorlopige instructie van de commandant eskadervliegtuigen, 1939. 1 omslag
- 54** Staten houdende de gereedheid van vliegtuigen in beheer bij het vliegkamp De Kooy, 1939. 1 omslag
- 55** Brief aan de minister van Defensie inzake de plaatsing van officieren bij het marinedepot Rotterdam, concept en expeditie, 1939. 2 stukken
- 56** Stukken betreffende ongevallen bij de uitvoering van werkzaamheden bij marine-onderdelen, 1939-1940. 1 omslag
- 57-60** Stukken betreffende de verdediging, bezetting en encadrering. 1939-1940 4 omslagen
- 57** Hoek van Holland, 1939.
- 58** Waddeneilanden, 1939-1940.
- 59** Hellevoetsluis, 1939-1940.
- 60** Amsterdam, 1940.
- 61** Stukken betreffende de organisatie van de luchtbescherming zowel bij de Rijkswerf als in diverse gemeentes, 1939-1940. 1 omslag
- 62** Stukken betreffende het in- en uit dienst stellen van vaartuigen, 1939-1940. 1 omslag
- 63** Brief aan de minister van Defensie inzake de vervanging van 34 adelborsten op diverse posten door zeemiliciens-sergeanten, met bijlage, minuut,

	1940.	1 stuk
64	Ingekomen maandelijksse rapporten, 1940.	1 pak
65	Stukken betreffende detachering, overplaatsing, ontslag, verlof, herstel in actieve dienst, sneuvelen, verwonding van marinepersoneel tijdens de meidagen 1940 en na de capitulatie van het Nederland, 1940.	1 pak
66	Stukken betreffende rapportages van verrichtingen van marine- onderdelen tijdens de meidagen 1940, 1940.	1 omslag
67	Stukken betreffende de staat van gereedheid van schepen in conservatie bij de Rijkswerf, 1940.	1 omslag
68	Brief van de chef van de marinestaf inzake de aanbieding van een afschrift van een brief van de deutsche Kommissar für die demobilmachtung der niederländischen Wehrmacht, Schwabedissen inzake het in krijgsgevangenschap voeren van generaal Winkelman, het regelen van zijn opvolging en het opheffen van de functie van Opperbevelhebber der land- en zeestrijdkrachten, met bijlage, 1940.	1 stuk
69	Brief van de commandant Hr.Ms. wachtschip Willemsoord inzake het verbranden van het archief van dit schip, 1940.	1 stuk
70	Brief van de chef van de marinestaf inzake de mogelijke terugkeer van krijgsgevangen marinepersoneel, 1940.	1 stuk
71	Stukken betreffende de toestand van batterijen geschut opgesteld in Den Helder, 1940.	1 omslag
72	Stukken betreffende het verplaatsen van de zetel van de zeekrijgsraad, 1940.	1 omslag
73	Stukken betreffende de arbeidsvoorwaarden van marinepersoneel na de meidagen 1940, 1940.	1 omslag
74	Circulaire van de commandant van het marinedepot 's-Gravenhage	

-
	inzake een verhuizing van zijn kantoor,
1940.	1 stuk
75	Brief van de directeur van de Rijkswerf inzake het tot zinken brengen van schepen, met kantbrief,
1940.	1 stuk
76	Stukken betreffende de sterkte van marine-onderdelen,
1940.	1 omslag
77	Brief van de commandant der maritieme middelen aan de chef marinestaf inzake de samenstelling van het marinedepot Rotterdam. afschrift,
1940.	1 stuk
78	Nota van J.J.L. Willinge aan de commandant der marine inzake de aanbieding van een nota over de organisatie van de scheepsdienst, met bijlage,
1943.	1 stuk
79	Nota inzake de personele bezetting van kustforten door de Koninklijke Landmacht en/of - Marine,
[1913]	1 stuk
80	Stukken betreffende overzichten van het aantal beambten en werklieden werkzaam bij de rijkswerven te Willemsoord en Hellevoetsluis,
[1927], 1933	1 omslag
81	Voorschriften voor de commandant der marine te Willemsoord,
[1929]	1 stuk
82	Stukken betreffende de wijziging van het stafvoorschrift,
[1932]	1 omslag
83	Aantekening van de commandant der Zeemacht inzake het rapport van de commissie Kan tot herziening der maritieme middelen in Nederlands-Indië.
[1933]
Incompleet.	1 stuk
84	Telegram inzake het optreden van de Koninklijke Marine ten opzichte van het Duitse leger,
[1940]	1 stuk